

Boerderijnummer	1.0.195
Erfnaam	Kleine Plas
Oudste vermelding	1746
Afgebroken	ca 1790

Historie boerderij

Dit boerderijtje heeft gestaan tussen Plasman en het huis van Varenhorst aan het Kerkplein. Het was tot 1746 eigendom van Wolter en Teunisen Snellinck uit Stockum. (De Snellinks waren overigens eerder ook eigenaar van het naastgelegen Plasman). In dat jaar koopt Harmen Vedders het, die afkomstig is van de Vedder aan de andere kant van de kerk. Harmen wordt dan ook Plasharmen genoemd. Zijn zoon Theunis koopt in 1789 de Bute in Beusbergen waar ze dan ook naar toe gaan. Waarschijnlijk is het daarna niet meer bewoond geweest en is het bij Plasman gekomen.

1746. Ik Gerh. Hulsken wegens hooger overigheid Verwalter Richter van Kedingen doe cont ende certificere kragt deses dat voor mij en de ceurnooten dewelke waeren Jan ten Zijthoff en Hendrik Renger persoonlijk gecompereert ende erscheenen sijn Wolter Snellink uit Stockum ende desselfs huisvrouwe Teunisen Snellink, tutore marito, ende bekenden sijn comparanten voornoemt verkogt te hebben aan Harmen Vedders ende desselfs huisvrouwe Jenneken Roelofs ende erfgenaemen haer eygendoemelijke huis met een stukje lant daervoor gelegen genaemt den Ulkes gaerden waeruit gaat een half hoen jaarlijks aen den Huise Weldam ende sulks met sijne oude en nieuwe recht ende geregtigheid ende sulks voor een bedrag van driehondert gulden, segge een bedrag van 300 caroli gulden en 20 st. het stuk vrij gelt bekennende comparanten verkoperen voornoemt dat aen haar den eersten met den laasten cooppennink te dancken ende ten genoegen is voldaan ende betaalt, bedankende voor goede betalinge en doen derhalven hier mede cessie, transport ende overdraght, met belofte om desen verkoop ten allen tijden te sullen staan waghten ende waeren voor alle evictie op de aensprake verunzierende comparanten verkoperen voornoemt van alle exceptien desen eenigsins contrarierende ende in specie van de conceptie van ongetelden gelde.

Sonder argh list in oirconde der waerheit ende om te strecken nae behooren hebben verwalter Richter nevens de comparanten dese getekent ende gesegelt.

Actum in Stockum den 14en May 1746.

Gerh. Hulsken verw. Richter Wolter Snellinck Teunisen Snellinck

In bovenstaande acte is sprake van een half hoen jaarlijks te voldoen aan Huis Weldam. Het hoendergeld was een grondrente, die jaarlijks in natura aan het Weldam betaald moest worden; voor de betaling waren een huis of percelen land verbonden. In de 19e eeuw was de betaling in hoenders reeds in geld omgezet. De rente kon overigens ook afgekocht worden.

Van 1742 tot 1748 heeft Hermen Vedders een hoylant in paght van de havezate Oldenhof voor f 6,- per jaar.

Volkstelling 1748: Plasharmen en vrouw Jenne. Kinderen Teunis en Geertruid.

Vermelding van Hermen Vedders bij de Verpondingen van 1751: van Dijkinks land op den Langenberg groot ongeveer twee schepel en 2½ spint.

Vermelding van Hermen Vedders bij de 1000e Penning in 1757.

In 1750 leent Harmen Vedders f 250 en 20 st van Jacob Bruins, burgermr. Der stad Goor. Harmen tekent ook voor zijn vrouw omdat "zij het schrijven onervaeren is":

Ik Joan Jalink wegens hoger overigheid Richter van Kedingen doe cond en certificere kragt deses dat voor mij en keurnoten als Wolter Jalink en Egbert Vorschensang persoonlijk gecompereert ende erscheenen sijn Harmen Janssen Vedders en desselfs huisvrouwe Jenneken Roelofsen tutore marito, dewelke bekenden ende verklaarden wegens opgenomen en in goeden gangbaeren gelde ontfangen penningen opregt en deugdelijk schuldig te wesen aen Jacob Bruins burgermr. der stad Goor, desselfs huisvrouwe Johanna Cuipers en hun beider erfgenamen een capitale somma van twee hondert en vijftig caroli gulder en 20 stuiver het stuk belovende dit capitaal jaerlix en alle jaeren te verrenten met drie gulder en tien stuiver van het hondert en deself tot aflossinge en wederom gevinge van dien 't welke te mogen geschieden mits daarvan een half jaar voor den verschijndag behoorlijke denunciatie of afkonde gedaan wordende op welke dit capitaal en interesse aan handen van de renthefferen haer erfgenamen of regthebbende wederom zal moeten worden erlegt en betaalt komende het eerste jaer te verschijnen als heeden over een jaar verbindende comparanten voor

capitael, als interesse haer personen en goederen en tot een speciaal hypotheeg en onderpand stellende haer eygen toebehorende aller bouwland, sijnde tiendbaar, het Schroors land genaamt, ongeveer een mudde gesaay tussen Jan Smitmans ten noordsijde en Harmen Weevers ten zuidsijde haar land in de Boerschap Stokkum Gericht Kedingen gelegen, voorts deszelfs huis en hoff binnen Marculo Gericht Kedingen tussen de Groote Plas en Varenhorst sijn huis staende en gelegen, ten einde de renthefferen of erfgenamen sig daaraan, soo wegens capitael als verlopen interesse kost en schadeloos sullen kunnen en mogen verhalen veruncierende comparanten van alle exceptien en beneficien rechtens desen eenigsins contrarierende en in specie van de exceptie van ongetelde gelde en dat generale veruncitatie van geener waarden is, tensij speciale voorgingen houdende de comparanten sig van de uitwerkingen van desen ten voller onderrecht sonder arg of list in oirconde der waarheid hebbe ick Verwalter Richter voorn. dese getekent en gesegelt, gelijk den comparanten desen soo voor hemselfs als op speciaal verzoek van sijn huisvrouw als schrijvent onervaerent sijnde mede voor haar heeft getekent en gesegelt.

Actum Goor den 28 aug 1750

Joan Jalink Verw. Richter Harmen Janssen Vedders
Harmen Janssen Vedders voor sijn vrou Jenneken Roelofs

Op 2-7-1764 koopt Harmen Vedders en desselfs huisvrouw Jenneken Roelofs van Berent Lodeweges voor f 95,- car. glds vrij geld een stuk grond het Nieuwe Land genaamd gelegen onder Harke, tussen de landen van Derk Hendrik Gorkink en Gerardus ten Dam.

Op 3-5-1765 koopt Harmen Vedders en Jenneken Roelofs van Papen Jan (Rensink) een stuk land op de Langenberg in den Stokkumer Esch voor f 350,- car. glds vrij geld.

In 1767 leent Harmen Vedders f 350,- van de wed. Christina te Lintelo:

Ik Joan Henrik Jalink wegens Hoger Overigheid Verwalter Richter van Kedingen doe cond en certificere kragt deses dat voor mij en assess. De welke waren Arent Varenhorst en Berent ten Dam persoonlijk gecompareerd en erschienen sijn Harmen Janssen Vedders en des selfs huisvrouw Jenneken Bolink, marito tutore, tot Markulo wonende, welke bekenden ende verklaarden wegens opgenomen en in goede gangbaren Hollandsen gelde ontfangen penningen opregt en deugdelijk schuldig te weesen aan Christina te Lintelo, wed. van wijlen Harmannus Dokhoorn en der selver erfgenamen, een capitale sa. Van drie hondert en vijfftig car. guld., segge f 350,- ad 20 st. het stuk, met beloften om dit capitaal jaarlix te verrenten met drie diergelijke guld. van ieder hondert mits de interesse binnen een half jaar nae de verschijndag betaalt wordende, anders van ieder hondert drie guld. en tien st. en sal het eerste jaar interesse verschenen wesen op 1 Juny 1768 en soo continueren van jaar tot jaar tot de daadelijke restitutie en aflosse toe, die ten wedsijden sal mogen vrij staan mits de opsage een half jaar voor den verschijndag gedaan worde, als wanneer voorn. capitaal, met die dan ten agteren sijn de interesse in een onverdeelde sa. aanhouden van de renthefferse of der selver erven, sal moeten worden gerestitueert ende eragten, welke capitale sa. en daarop te verlopene interessen, compt. verbinden hunne personen en goederen en geene uitgesondert en daar voor tot een speciaal hypotheeg of onderpand stellende 1. een stuk land groot ses schepel gesaay, gelegen in den Stokkumer Esch tussen de landen van Harmen Dijkink ter eenre en die van Mannes Kremer ter andere zijde 2. een stukke land groot twee schepel gesaay bij den Podt tussen Gerrit ten Dam sijn land en dat van Adam Jabbinga onder desen weled. gerigte kennelijk gelegen; alles ten einde de renthefferse of der selver erven, bij onverhoopte misbetalinge haar daer aan ten allen tijde soo wegens capitaal als interesse, kost en schadeloos sullen kunnen en mogen verhalen. Renuntierende comp. ten ten dien einde van alle exceptien en privilegen regtens desen en ergsints continuerende en in specie van de exceptie van ongetelden gelden.

S.A.L. in waarheids oirconde verwalter Richter voorn. dese neffens de Ed. Derk Hendrik Gorkink die van compt. daartoe in judicio gequalificeert om voor haar te tekenen en te zegelen, getekent en gesegelt.

Actum Markulo, d. 8 May 1767.

Aan de kantlijn staat bijgeschreven:

Den 7 Mei 1781 sijn op de 350 hierin vermeld, 200 guld. gelost, zo dat het capitaal er nog blijft 150 en het zig verschottinge word gerrieerd het tweede parceel een stuk land groot 2 schepel gezaay bij de Pot tussen Gerrit ten Dam sijn land en het van Adam Jabbinga blijvende deze voor de rest in sijn waarde.

In 1769 verkoopt Harmen Vedders, dan weduwnaar, een stuk land voor f 268,-. Met dit bedrag lost hij de in 1750 opgenomen hypotheek verder af:

Ik Jan Adriaan Baron van Hoevell van wegens zijn Doorlugtige Hoogheid den Heere Prince van Orange en Nassauw Erfstadhouder van de Provintie van Overijssel Rigter van Kedingen doe condt en certificeere kragt deses dat voor mij en assess. als waren Garrit Hendrik Steegman en Arnold Schipper persoonlijk gecompareert en erschienen is Harmen Vedders weduenaar van wijlen Jenneken Leussen, bekennde en verklarende voor hem en sijn erfgenamen eenen vasten en onwederroepelijken erfcoop verkogt te hebben aan Berent Reimelink en sijn erfgenamen een stukjen saailandt groot vier schepel gelegen tussen Smitjan en Harmen Weevers in den Stokkumer Esch en sulks voor een summa van twee hondert acht en sestig gulden, segge twee hondert acht en sestig guldens vanwelke twee hondert acht en sestig guldens uitmakende den laatsten met den eersten koopspennink hij comparant en verkoper bekent volkomen voldaan en betaalt te sijn. Oversulks hij comparant niet alleen van wegens de gelibelleerde koopspenningen bij desen ten vollen quiteert maar van voornoemden stukjen saailandt groot vier schepel bij desen in optima juris forma doet landt cedelijke cessie, transport en overdragt aan en ten erfelijken profijte van voornoemden coper Berent Reimelink en erfgenamen der voornoemden verkoper hem en sijn erfgenamen daarvan hiermede ontvende en den koper met de sijne daarweder aanervende en van vollen eigendom overgeven soo en in diervoegen als hij verkoper het beseten heeft met belofte om dese erfcoop, cessie, transport, overdragt en overgave ten allen tijden te sullen staan wagten en waren voor alle evictie op en aanspraak als erfcoops regt is.

S.A.L. In waarheids oirconde hebbe ik Richter voornoemt dese nevens den comparant eigenhandig getekent en gesegelt.

Actum Nienhuis mij vergun der aarden den 26 aug 1769.

J.A. van Hoevell Rigter Harmen Vedders

Register 50e Penning van bovenstaande akte:

7 mei 1769 geeft Berent Reimelink uit Stokkum aan voor ruim vier weken te hebben aangekocht een stukjen bouwland van Harmen Vedders gelegen in den Stokkumer Esch voor twee hondert agt en sestig guldens, segge f 268.-

In 1781 verkoopt Harmen Vedders een stuk land, het Nijlant genaamd:— Ik Jan Adriaan Baron van Hoevell van wegens ZDH den Heer Prince van Orange en Nassauw en Stadhouder van de Provincie van Overijssel Rigter van Kedingen doe cond en certificere cragt deses dat voor mij en assessoren J.B. Lodeweges en J. Slot erschienen is Harmen Vedders ende na ontvangst van den laatsten met den eersten coops ten summa van 280 gls. cragt deses aan Adolph Kwak en A. Beumer ehelieden en erven landt cedelijke cessie, transport, overdragt en overgave van een stuk landt, het Nijlant genaamd, groot drie schepel tussen het landt van den koper en Jan Harmen Snel. Hij comparant hem en sijn erfgenamen bij desen daarvan ontvende den coper voornoemt met de sijnen in sijn plaats daarweder aan ervende met belofte om dese coop cessie, transport, overdragt en overgave ten allen tijde te sullen aan wagten en wharen voor alle evictie op aanspraak an namaninge als erfcoops regt is. S.A.L. in waarheids oirconde hebbe ik Richter voornoemd dese nevens de Heer D. van Hoevell als door den comparant behoorlijk en pridacio gequalificeert om voor hem te tekenen en te zegelen, getekent en gezegelt.

Actum Marculo den 7 Mei 1781

was getekent J.A. van Hoevell.

Op 12-4-1783 koopt Harmen Vedders nog land van Derk Hendrik Snel te Deventer voor f 90,-.

In 1769 wordt er illegaal gevist en Theunis, de zoon van Harmen, doet dan de volgende verklaring (Markearchief Markelo, G.A. Deventer):

Attestere ik ondergeschrevene Tonis Vedders, dat ik in de maand april deses jaars 1769 order ontfangen hebbe of ontboden ben om door den openbaaren trommelslag de ingezetenen van Markel bijeen te roepen omdat enige uytheemsen in onze marke waaren vischen. Dog dat ik die ordre niet door A. Quak nog door A. Varenhorst heb ontfangen maar den Verwalter Marken Rigter D.H. mij daartoe ontboden heeft om te doen hetwelke ik als d'opregte waarheid attestere om wanneer het de nood vordert altoos met Eede te sterken.

Actum Markel den 13 May 1769

(was getekent) Tonis Vedders

In juli 1775 is Toenijs Vedders (bloet-)momboir van het kind van zijn neef Gerrit Voskes (op Oldenhof Schoppen) en wijlen Aeltjen Schoppers.

Na het overlijden van de eerste vrouw van Theunis, zijnde Jacomina Stoevenbelt, hertrouwt hij met Aaltjen Russchemors. Omdat er kinderen uit het eerste huwelijk zijn dient er een maag- of kinderscheiding gehouden te worden. Deze wordt opgemaakt kort voor zijn tweede huwelijk in januari 1787:

Op heden dato den 2 jannewary 1787 ist er een vridelijke maagscheiding of kinderscheidinge gehouden en gemakt hetwelke Thonis Vedderts weduwman bij sijn vrou Jakomijne Stoevebelt in egt verwekt heft twee soons met namen Jan Harmen en Evert Jan in presentije van de nasste bloetvrienden als mombaaren Gerrit Schuppen en Jan Dijkkink naste nabor als mombaar alles op mannire als volgt:

ten ersten

soo sullen dese bovengenoemde 2 kinderen hebben voor moederlijkke goet een somma van 10 guld. segge tien guld. ieder kind 5 guld. als sij 25 jaar oud geworden zijn of wanner sij kwamen te trouwe en daar en boven sullen sij ok hebben haare moeders kijste (kist) met de kleren los linnen als wollen so als daarin bevonden wort.

ten twiden

de vader nemt an dese kinderen op te voeden in de vrese des heeren lesen en schrijven te laten leeren en in eten en drinken en in linnen en in wollen te onderhouden tot de tod toe sij in stat zijn om te kunnen dienen en de vader sal dese 2 kinderen een ambagt te laten leren en so lange als eene van dese bovengenoemde kinderen en getrouwt sijnde sijk (ziek) of sugtig wordende eenen vrijen ingank hebben in het huis ter plase daar die vader woont en onderhouden worden in eten en in drinken so als het huis vermag en te sterven komende haare nalatenschap ten minse tot een erlijke begraffenisse verblijven.

ten derden

dit gedan sijnde sonder erg of lijst (list) in presensie van de vader en de nasste bloet mombaren een bijgeroepen getuigen was getekend.

Bijnnen Markel op dag en datum als boven

Toenijns Vedderts als vader Gerrit Schuppen als mombaar Jan Dijkkink als mombaar
dit is het Y mark van Gerrit Straten als getuige J.B.Lodewegs als getuige

Den staat van eventaris hetwelke Thonis Vedderts en sijn vrou Jakomijne Stoevenbelt in egt beseten hebben en dat sijn vrou Jakomijne Stoevebelt overleden is ten behoefde van haare mijnderjarige kinderen als erfgenamen gestelt in guld. stuyvers na atronat als volgt:

ten ersten

ten ersten bevonden een wevetouwe waardig f 16,-

2. an wevers geretschap bevonden waardig f 4,-

te samen f 20,-, desen eventaris van de mombaaren opgenomen en na gesijn en nit meer bevonden, was getekent binnen Markel op den 2 jannewary 1787

Toenijns Vedderts als vader Gerrit Schuppen als mombaar Jan Dijkkink als mombaar
dit is het Y mark van Gerrit Straten als getuige J.B.Lodewegs als getuige

Bewoning

Harmen Vedderts alias PlasHarmen, landbouwer, gedoopt op 25-03-1714 te Markelo, overleden circa 1788 te Markelo, zn. van Jan Vedderts.

Gehuwd voor de kerk circa 1743 met **Jenneken van Lusse/Leusen**, gedoopt op 24-02-1723 te Holten, overleden circa 1767 te Markelo, dg. van Roelof Egberts Boling/Holten.

Uit dit huwelijk:

1. **Theunis Vedderts**, wever/landbouwer, geboren op 15-04-1744 te Markelo.
2. **Geertruid Vedderts**, geboren circa 1746 te Markelo, begraven op 25-01-1781 te Amsterdam, huwt 31-10-1773 te Zwolle met Willem Heino.
3. **Gerrit Vedderts**, wever, gedoopt op 23-08-1751 te Markelo, overleden op 11-05-1811 te Heerde op 59-jarige leeftijd, huwt 6-11-1774 te Zwolle met Ida Everts.
4. **Jan Vedderts**, gedoopt op 24-02-1754 te Markelo, overleden jong.
5. **Teuniskan Vedderts**, schippersvrouw, gedoopt op 28-03-1756 te Markelo, overleden op 08-01-1847 te Arnhem op 90-jarige leeftijd, huwt 20-10-1785 te Amsterdam met Geuchjen Jans Otten/Hoogeveen.
6. **Jan Vedderts**, wever, gedoopt op 12-04-1761 te Markelo, overleden op 31-12-1838 te Heerde op 77-jarige leeftijd, huwt 17-2-1792 te Meppel met Trijntjen Pouwels.
7. **Janna Vedderts**, gedoopt op 11-05-1766 te Markelo, overleden circa 1800 te Goor, huwt 4-5-1794 te Goor met wed. Hendrikus Kuiper, bij wie zij voor het huwelijk 2 kinderen krijgt.

Theunis Vedders, wever/landbouwer, geboren op 15-04-1744 te Markelo, overleden op 28-12-1818 te Beusbergen op 74-jarige leeftijd. De familie vertrekt in 1789 naar erve de Bute, nabij Buursink's molen, hetwelk dan gekocht wordt.

Gehuwd voor de kerk (1) op 26-jarige leeftijd op 03-06-1770 te Markelo met **Jacomina Stoevenbelt**, overleden circa 1785 te Markelo, dg. van Jan Stoevenbelt/Bathmen.

Gehuwd voor de kerk (2) op 42-jarige leeftijd op 28-01-1787 te Markelo met **Aaltjen Russchemors**, 28 jaar oud, gedoopt op 12-03-1758 te Neede, overleden circa 1793 te Beusbergen, dg. van Harmen Russchemors/Neede.

Uit het eerste huwelijk:

1. **Jan Harmen Vedders**, gedoopt op 13-10-1771 te Markelo, overleden op 31-01-1831 te Beusbergen op 59-jarige leeftijd, huwt 9-2-1798 met Geertjen Klosters/Beusbergen.
2. **Evert Jan Vedders**, gedoopt op 31-05-1773 te Markelo, overleden circa 1809 te Beusbergen.

Uit het tweede huwelijk:

3. **Harmannus Vedders**, wever, gedoopt op 28-10-1787 te Markelo, overleden op 03-01-1864 te Grand Rapids USA op 76-jarige leeftijd, huwt in 1811 te Neede met Willemina Poppink. Deze familie emigreert in 1855 met drie generaties vanuit Neede naar Grand Rapids MI USA.